

המוציא יין פרק שמיני שבת

ע"ה.

עין משפט נר מצוה

ד א ב מיי פ"ח מהל' שנת
ה הלכה ב:
ג א שס הלכה יב:

לעזי רש"י

גלוזי"ד רגלו"ד. ד. דבק
הוק.
מיי"ל א. ברקית (מחלת
עיינים).
טלפ"א. חולד.

מוסף תוספות

א. טפי. מוס' ה"ל"ט.
ב. דה"ה. מוס' ה"ל"ט.
ג. דאמר (לעיל עו.)
ד. נתיקיה זה במחשבתו של
הז. רש"י. ד. דהא
מילתיה דרשב"ג מוסקא
גיבוייה ומשפט דת"ק הדר
למילתיה. מ' ה"ן. ד[א]ן
רשב"א הוא סמוך
למילתיה הוה ליה למתני.
ה. דמשמע משום
דרעוהו מסוכה על דעת
רבו הוא. ה' מ' ה"ן.
ו. ד[א]ן רשב"א בכל אדם
קאמר. רש"י. דמחייב זה
במחשבתו של זה. מ' ה'
ה"ן. ו[ע]י' מה"ר"ם.
ז. דאל"כ תת"ק הוא
רמתי' ליה ומשום הכי
לא שני ליה. מ' ה"ן.
ח. דמשמע משמע
הכי דן שהוצנע זה הדבר
אפי' ע"י אחר. מוס'
ה"ל"ט. ט. דאין הוה קסיד
דהוה מחייב לכופ' ע'
המחשבתו של זה והוה
קשיא לן אטו מצניע לא
בעינן שיצויה הוא
להתחייב. רש"י. וכן
שהוא לא הצניעו אמאי
מחייב. מוס' ה"ל"ט. י. זה
במחשבתו של זה. מוס'
ה"ל"ט. יא. ומתניין. מוס'
ה"ל"ט. יב. לקט"ש. מוס'
ה"ל"ט. יג. רבין
דכיון
המחשבתו לו מהניא
מחשבתו של בעל הבית
להתחייב. לתלמיד.
יט. דמ"ל. מוס' ה"ל"ט.
ס. מושום דקתני ליהו כהדי
יין ושמן ודבש. מוס'
ה"ל"ט.

רבינו חננאל (המשך)

כל מה שהיה שם והצניע
ובא בדב בשבת והוציא אם
מה שהצניע לו תלמידו, אם
הוציא הרב דבר שהוא
חשוב לכל כשיעורין הללו
היו הוא חייב. ואם הוציא
הרב דבר שאינו חשוב לכל
ופחות מן השיעורין הללו,
אילו הוא בעצמו הצניע
חייב עליו בכל שהיו, אבל
תלמידו הצניעו ופחות הוא
מן השיעורין הללו מוציא
פסור, ואם הוציא מן
המשקין מה שלא הוצנע
אינו חייב אלא ברביעית.
שנמצאו דברי ר"ש שאמר
לא נאמר לו השיעורין
הללו אלא למציעיהן למי
שצניעם לו שמשו. ויש
שנפרשין שמועה זו פי'
אחר הדבין קאמר ר"ש
נאמר לו השיעורין הללו
אלא לינען הדבנה, ולא
סלק. ויש שגורסין שיטה
ש' דאבי רשב"א דברייא,
ד"א במוציא אבל במצניע
כל שהוא, ומקט"ש הכי אטו
מוציא לאו מצניע הוא,
ומפרקינן פירוק דאבי.
ואנתנו אל קא סלקא לנא
הכי ומלשונא דפרישא
דבי כושא שיעורין הללו
היו פקדי פי כור קרין אותה
בלשון אימרי ריש פילקא
ובלשון ישימאל פלכה,
ועושין על פי הכוש כמו
כור אצל הצניעה כדי
שיכבד הכוש ויטוב, ויש
שיבש אותו מן העצם, ויש

שבין בוחזין יאירוד. אין נראה לר"י לפרש דהיינו תכלול דתוספתא
קמני צדק מילתא גופא שכוללים לתורו וצבכותו (דף לה):
חשיב תכלול וחורו אלמא תכלול לאו היינו חורו: דם ובל' מיני
משקין ברביעית. בתוספתא גרס ושאר מיני משקין וכן נראה"ה דהא
כל מיני משקין אינן צריכיות דייין

וליתא דרבי ינאי והכא בהא קמיפלגי ר"ש
בן אלעזר סבר אבר קטן דגדול ואבר גדול
דקטן בן יומו כי הדדי יניחו ורבי נתן סבר
אבר קטן דגדול אין אבר גדול דקטן בן יומו
לא מאי הוי עלה תא שמע דתניא רבי שמעון
בן אלעזר אומר שמן כדי לטוך אבר קטן של
קטן בן יומו: מים כדי לטוף בהן את
הקילור: אומר אביי מכדי כל מילתא דשכיחא
ולא שכיחא אוול רבנן בתר דשכיחא לקולא
שכיחא ושכיחא אוול רבנן בתר דשכיחא
לחומרא יין שתייתו שכיחא רפואתו לא
שכיחא אוול רבנן בתר שתייתו דשכיחא
לקולא חלב אכילתו שכיחא רפואתו לא
שכיחא אוול רבנן בתר אכילתו לקולא דבש
אכילתו שכיחא רפואתו שכיחא אוול רבנן
בתר רפואתו לחומרא אלא מים מכדי שתייתו
שכיחא רפואתו לא שכיחא מאי טעמא אוול
רבנן בתר רפואתו לחומרא א"אמר אביי
בגלילא שנו רבא אומר אפי' תימא בשאר
מקומות כדשמואל דאמר שמואל כל שקייני
מוס ומטללי לבר ממיא דמוס ולא מטללי:
ושאר כל המשקין ברביעית: תנו רבנן א"ם
ובל מיני משקין ברביעית רבי שמעון בן
אלעזר אומר דם כדי לכחול בעין אחת *שבין
בוחזין לברקית ומאי יניחו דמא דתרנגולת
ברא רשב"ג אומר דם כדי לכחול בו עין אחת
שבין בוחזין ליאירוד ומאי ניהו דמא
דכרושתינא וסימנך גוא לגוא ברא לברא
בד"א במוציא אבל במצניע כל שהוא חייב רבי
שמעון אומר בד"א במצניע אבל במוציא אינו
חייב אלא ברביעית ומודים חכמים לר"ש
במוציא שופכין לרה"ר ששיעורין ברביעית:
אמר מר בד"א במוציא אבל במצניע כל
שהוא אטו מצניע לאו מוציא הוא אמר אביי
הכא במאי עסקינן בתלמוד שאמר לו רבו
לך ופנה לי המקום לסעודה הלך ופנה לו דבר חשוב לכל חייב עילויה דבר
שאינו חשוב לכל אי אצניע רביה מיחייב עילויה ואי לא לא מיחייב: אמר מר
מודים חכמים לר"ש יבמוציא שופכין לרה"ר ששיעורין ברביעית: שופכין
למאי חזו אמר רבי ירמיה לגבל בהן את הטיט והתניא טיט כדי לעשות
בהן פי כור לא קשיא הא דמיגבל הא דלא מיגבל לפי שאין אדם שורח
לגבל טיט לעשות פי כור: מתני' יבמוציא חבל כדי לעשות אוון לקופה
גמי כדי לעשות תלאי לנפה ולכברה רבי יהודה אומר כ"כדי ליטול ממנו
מדת מנעל לקטן נייר כדי לכתוב עליו קשר מוכסין והמוציא קשר מוכסין חייב
נייר

כצ
לך ופנה לי המקום לסעודה הלך ופנה לו דבר חשוב לכל חייב עילויה דבר
שאינו חשוב לכל אי אצניע רביה מיחייב עילויה ואי לא לא מיחייב: אמר מר
מודים חכמים לר"ש יבמוציא שופכין לרה"ר ששיעורין ברביעית: שופכין
למאי חזו אמר רבי ירמיה לגבל בהן את הטיט והתניא טיט כדי לעשות
בהן פי כור לא קשיא הא דמיגבל הא דלא מיגבל לפי שאין אדם שורח
לגבל טיט לעשות פי כור: מתני' יבמוציא חבל כדי לעשות אוון לקופה
גמי כדי לעשות תלאי לנפה ולכברה רבי יהודה אומר כ"כדי ליטול ממנו
מדת מנעל לקטן נייר כדי לכתוב עליו קשר מוכסין והמוציא קשר מוכסין חייב
נייר

וליתא דרבי ינאי. ור' שמעון בן אלעזר או או קמני או אבר קטן של
גדול או להפך וכולהו חד שיעורא הוא: פ"ט כו'. ורבי ינאי תנאי
הוא: מכדי כל מילתא דשכיחא ולא שכיחא. כל ששיעור חכמים לעינין
צבת והוא רחוי לשני דברים חדא שכיחא וחדא לא שכיחא אוול רבנן
צשיעורין צתר דשכיחא ואפילו היא

קולא ששיעורה גדול אמרינן סתמיה
להא עבדי ולא אמרי' הואיל וחזי נמי
למילתא אחריית ששיעורה קטן ניזיל
צמרה לחומרא ואע"פ דלא שכיחא:
שכיחא ושכיחא. והיכא דשכיחא
מרייתו אולינן לחומרא ולא משעינן
צשיעורא וזוטא: רפואסו לא שכיחא.
כגון לשוף בו קילור ואע"ג דחזי לה
לחיכא דעבדי צתבא אשה ויחיכא
דעבדי צמיא וחסין על היין שדמיו
יקרים הלכך אוול צתר שתייתו
ושיעורו צכדי מויגת כוס ואע"ג
לקולא שיש כאן שיעור גדול וכן
חלב נמי חזי לאכילה ולשוף קילור
ומיהו לא שכיחא שהרי אף המים
רחויין לכך ויש עושין ממים הלכך
אוול רבנן צתר אכילתו ושיעורו
צכדי גמיא ואע"ג דקולא היא:
דצט רפואסו נמי שכיחא. שאין
משקה אחר רחוי לכתיבת: לחומרא.
הואיל ומרייתו שכיחן לחומרא
בעינן לשיעוריה: רפואסו לא שכיחא.
שהרי שאר משקין רחויין לכך ויש שפין
קילור צמאר משקין ושתייתו שכיחא
שעור צמית מים הם שפין אדם
צומה יין לכל צמאי כי אם לנעודמו:
צגילא שנו. שהן עניים ומקפדין
צדצר מועט וחסין על יין וחלב לשוף
א"א קילור ואין שפין אלא צמים והלכך
רפואתו נמי שכיחא ובעינן למיזל
לחומרא: לא שקייני. כל משקין
ששפין צהן קילור: מסו. המולי:
מטללי. מסככי' על העין ומונעין
מנאיתו עד שיכלה מנאיתו לגמרי
מפני שהן עינין ונגלדין כמין דצק
שקורין גלזי"ר: צר ממיא. דעדיפי
מכולו דמסו ולא מטללי שנבלעין
מיד או יגיבין מהר ולא נגלדין על
גב העין: שכן וחולין לנדיק.
מיל"ש צוולטת בעין: ומאי נינהו.
מאזיה דס כוחלין אומי: ליאירוד.
תכלול. וצתוספתא"ה רחמי לתורו והן
טיפות דקות של לונן הנולדות בעין
צבתן צבכותו גבי מומין (דף לה):
דמא דכרושתינא. עטלף שקורין
השיצו שהוא ליאירוד שהוא סוקע
צתון העין: צלה. דמא דתרנגולת
צרה לצרקות שהיא צולטת: צד"א.
צבעינן שיעורא צמויא לר"ה: אצל

המצניע. והואילו חייב צכל שהוא. לקמיה פריך אטו מצניע לאו מוציא הוא: ר' שמעון אומר צד"א. דמיחייב צשיעורא וזוטא כי האי:
צמצניע. צשיעור הזה וחזר והואילו: אצל צמויא. אדם שלא הצניעו והואילו אינו חייב אלא צרביעית: צמויא שופכין. אדם שלא
הצניען אינו חייב אלא צרביעית דצכיר מהכי כל חזו כדלקמן לגבל לך ופנה לי המקום: צדר צחשוב לכל מיחייב עליה. ואף על גב
הואילא: אמר אביי כהא צתלמוד. כגון שוליה דגמי צאמור לא רבנן לך ופנה לי המקום: צדר צחשוב לכל מיחייב עליה. ואף על גב
דלא אצניעי רביה לנכרו: צדר שאינו צחשוב לכל כו'. והכי קאמרי צד"א דצבעינן שיעורא דחשיב צמויא כלומר צדצר שאין לך לילך בו
אלא אחר הולאתו זה לא שמתחשבה תלייה צוח שהואילא אצל מצניע צדצר שיש לך לילך וצן אחר מחשבה של מצניע כגון מצניע כל שהוא חייב זה
המוציא ורשב"א אמרה ואילו לטעמיה דאמר צפרקין דלעילא צדצדר שאין מצניעין כמיהו והוכשר ליה והצניעו"ה נתחייב זה במחשבתו של זה. וה"ה
דנאי לחוקמי צמצניע גופיה ולמימר הכי צד"א צמויא צדצר שלא הוצנע ואין לך לילך בו אלא אחר הולאתו של זה אצל אם היה זה מצניע צדר
זה מתחילה וחזר והואילו חייב אלא משום דשמעינן ליה דלאמר נתחייב זה במחשבה של זה אוקמנא אציי אפי' צחאר שהואילו וכ"ש אם הואילו הוא
עצמו: פי כור. נקצ שנתנין צו המפוח ושיעורא וזוטא הוא ומרביעית חזי לגבל טווא וימין דהואילא טיט חשיבא צכדי פי כור בעינן נמי
לשעוריה צהן (ט) דעבדי לטיט צכדי גיבול פי כור: דמיגבל. כצ חשוב צכדי פי כור אצל זה שעדיין לא נגבל אינו נשער צכך לפי שאין אדם
שורח לגבל שיעור מועט מה וחס צא לגבל מגבל יתור ועושה צו צברים אחרים: צתני' און לקופה. לאחזה צה: צלאה. לתלות צו:
מדת מנעל. להראותו לחומר כמדה זה ופי' כור: פי' מנעל. קשר של מופסין. יש לך אדם שנתן המכס להנהר צבוקס
אחד או מוחל לו צמתנה והוא מוסר לו חסות להראות למוכס שמחל לו המכס ודרכו לכתוב צו שמי אומיות והן גדולות משמי אומיות שלנו:

א) לעיל מ. ג"ע בתוספתא,
ב) גבי העין צגילא שנו
ג) פי מי גליל שחן דיועין כי
מועילין לעין צקילור כמו מי
דקלים (לקטן דף ק). אדם
דיועיס שמועילין להרקה
בערך גליל ועי' מוס' לעיל מ.
ד) ה"ה צגילא. וכן תוס' מניגה
ה"ה צגילא. א) ו[קט"ש]
ב) גבי העין קילור
ג) פי עטמה קמיהו על גב
עיניו. א) [קט"ש עט].
ד) [קט"ש עט]. א) [קט"ש עט].
ה) [קט"ש עט]. א) [קט"ש עט].
ו) דף ע"ה. א) [קט"ש עט].
ז) וכן אמר והואילא.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה צגילא שנו
והי' לשוף בו קילור. י"ב ע"ל
ב) דף מ"ג מ"ג ה"ה מוס' ד"ה
צגילא: א) ד"ה פי כור וכו'
ב) דף מ"א דעבדי לטיט:

גלוין הש"ס

גמי' שבין בוחזין לברקית.
פי' צמרות דף על ע"ב מוס'
ד"ה וימין:

רבינו חננאל

אמר אביי מכדי לעינין
שיעור הוצאה כל דבר שיש
בו ב' מידות אחת
צמיה ואחת שאינה מצויה
הלכו חכמים בשיעור
הוצאתו אחר ההנהא
הצמיה, אפי' א"ג שהיא
מרבוב מן האחרת ונמצאת
לקולא, ואם שתיהן מצויות
הלכו להחמיר. חלב שתייתו
שכיחא ורפואתו לא
שכיחא, אוול רבנן בן
שתייתו לקולא. יין שתייתו
שכיחא ורפואתו לא
שכיחא, אוול רבנן בתר
שכיחא, אוול רבנן נמי בתר
שתייתו לקולא. דבש
אכילתו שכיחא ורפואתו
שכיחא, אוול רבנן בתר
רפואתו לחומרא. ושאלו
את אביי מים מכדי שתייתו
שכיחא ורפואתו לא
שכיחא, מי' אוול רבנן
בתר רפואתו דאמרו כדי
לשוף בהן את הקילור.
ואחר אביי בדגיליא שנו.
לכומר, מי גליל שחן דיועין
שמועילין לעין צקילור שחן
כמי דקלים שחן דיועין
שמועילין לירוקה, אבל מים
דעלמא ברביעית. רבא אמר
אפילו תימא מים כששאר
מקומות שאין המים טועיין
בהן את הקילור כדשמואל,
דאמר שמואל כלהו שיקיי
מעלו וטעדי בר מן שקיי
דמעלו וגודי. וכן תורף
הדברית שאין המים טועיין
כמי מים, אלא עיקר
שתייתו בעין רפואה היא.
לפיכך שיעורין כרפואה. דם
ברביעית. ואם של דרופית,
דהוה תרנגולא כרא, או של
עטלף, כדי לכחול עין אחת
ברקית, כאחזה ששיעורו
השוכר את החומר
הברקית. [וליאירוד].
חווורו שבלבין שחור
שבעין. כרושתינא,
תרנגולא דבתא, וי"א
אלכפאש רמה מועיל
לכאב שבתון עין, וכן
דוכיפת מועיל לדבס
שבתון לעין. תנא במ"ה
דברים אמורים בלא קום
שהוציא דבר שמוציא קום
הוצניעו, שהוא צריך
לשיעורין הללו. אבל הצניע
דבר בחבל לצרכו והוציא
בשבת חייב עליו בכל
שהוא. ריש אומר כל נאמר
השיעורין הללו לא נאמר
אלא למצניעיהן
הצניע בחבל שיעורין הללו
הוציא בשבת חייב. אבל
אם הוציא בלום מן כל אילו